Lietas Nr. 11210078814
Lietas arhīva Nr. K16-0066-15/4

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Jēkabpilī 2015.gada 20.aprīlī

Jēkabpils rajona tiesa šādā sastāvā: tiesnese I.Tumanova,
ar tiesas sēdes sekretāri I.Baltmani,
piedaloties prokuroram J.Ukrim,
cietušajam /pers. A/,

atklātā tiesas sēdē iztiesāja krimināllietu, kurā /pers. B/, personas kods /pers.kods/, apsūdzēts noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 175.panta trešajā daļā,

k o n s t a t ē j a

/pers. B/ izdarīja svešas kustamas mantas slepenu nolaupīšanu (zādzību), kas izdarīta iekļūstot telpā, šādos apstākļos:

2014.gada 8.septembrī, ap pulksten 18:00, /pers. B/, būdams alkohola ietekmē, nolūkā izdarīt zādzību aizgāja līdz šķūnītim /adrese/, kur pa neaizslēgtām durvīm iekļuva šķūnītī un mantkārīgu tieksmju vadīts slepeni nozaga /pers. A/ piederošo motorzāģi "Husqvarna 340" 60 *euro* vērtībā un motorzāģi "Husqvarna 240" 200 *euro* vērtībā, nodarot /pers. A/ materiālo zaudējumu par kopējo summu 260 *euro*.

Ar šādām darbībām /pers. B/ (turpmāk arī – apsūdzētais) izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 175.panta trešajā daļā.

Tiesas izmeklēšanā apsūdzētais savu vainu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā atzina pilnībā visā viņam izvirzītajā apsūdzībā, neapstrīdēja noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas faktiskos apstākļus un juridisko kvalifikāciju, izteica lūgumu neveikt pierādījumu pārbaudi.

Prokurors, cietušais izteica viedokli, ka lietā nav nepieciešams veikt pierādījumu pārbaudi, jo konstatēti Kriminālprocesa likuma 499.pantā paredzētie apstākļi.

Tiesa, ievērojot izteiktos viedokļus, saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.pantu nolēma lietā neveikt pierādījumu pārbaudi, jo apsūdzētais atzina savu vainu visā viņam izvirzītajā apsūdzībā un lūdza neveikt pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā, tiesai pēc lietas materiālu pārbaudes nav radušās šaubas par apsūdzētā vainīgumu un noziedzīgā nodarījuma juridisko kvalifikāciju. Tiesas sēdē apsūdzētajam izskaidrota pierādījumu pārbaudes neveikšanas procesuālā būtība un sekas. Tiesa konstatē, ka apsūdzētajam celtā apsūdzība atbilst Kriminālprocesa likuma 405.panta noteikumiem un ar lietā esošajiem pierādījumiem ir pierādīts, ka apsūdzētā faktiskās darbības ir pareizi kvalificētas pēc Krimināllikuma 175.panta trešās daļas, jo apsūdzētais izdarīja svešas kustamas mantas slepenu nolaupīšanu (zādzību), kas izdarīta iekļūstot telpā; lietā ir pierādīts apsūdzētā vainīgums.

Tā kā tiesas sēdē pierādījumu pārbaude netika veikta, tad saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 527.panta trešās daļas nosacījumiem pierādījumu analīze un to uzskaitījums spriedumā nav nepieciešams.

Atzīstot apsūdzētā vainīgumu par pierādītu, noziedzīgā nodarījuma kvalifikāciju par atbilstošu Krimināllikuma normām, tiesa secina, ka apsūdzētais ir sodāms, taisot notiesājošu spriedumu, kā to paredz Kriminālprocesa likuma 520.pants.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.panta trešo daļu tiesas izmeklēšanā pārbaudīti apsūdzētā personas raksturojošie dati.

Apsūdzētais dzimis /datums/, tātad viņam uz noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas brīdi bija un uz sprieduma taisīšanas dienu ir pilni 54 gadi. Apsūdzētais par noziedzīgiem nodarījumiem iepriekš sodīts 10 reizes (lietas 22.-28.lp.). Pēdējo reizi - 2009.gada 22.oktobrī Jēkabpils rajona tiesā pēc Krimināllikuma 175.panta otrās daļas ar brīvības atņemšanu uz 1 gadu 6 mēnešiem, piemērojot Krimināllikuma 55.pantu sods noteikts nosacīti ar pārbaudes laiku uz 1 gadu 6 mēnešiem. Spriedums stājās spēkā 2009.gada 3.novembrī (lietas 23.lp.), sods izciests, sodāmība dzēsta.

Ar Jēkabpils rajona tiesas 2015.gada 3.marta lēmumu apsūdzētajam ir grozīts drošības līdzeklis – uzturēšanās noteiktā vietā grozīts uz apcietinājumu, jo apsūdzētais izvairījās no tiesas izmeklēšanas (lietas 63.-65.lp.). Apsūdzētais aizturēts 2015.gada 24.martā (lietas 68., 71.lp.).

Pēc apsūdzētā vārdiem tiesas sēdē pirms viņa apcietinājuma algotu darbu nestrādāja. Apsūdzētais paskaidroja, ka viņam ir noteikta 3.grupas invaliditāte sakarā ar mugurkaula traumu. Apsūdzētais saņem invaliditātes pensiju 64 *euro*, kā arī no pašvaldības saņēma garantētā minimālā ienākuma pabalstu, kā arī viņam bija piešķirts trūcīgās personas statuss. Apsūdzētais norādīja, ka veselības stāvokļa dēļ fizisku darbu nevar veikt. Paskaidroja, ka izdarīto noziedzīgo nodarījumu cēlonis ir alkohola lietošana. Kādu laiku alkoholu nelietoja, taču atsāka, tādēļ izdarīja zādzību, lai būtu iespēja iegūt alkoholu.

Attiecībā uz apsūdzētā pausto tiesas sēdē prokurors neiebilda un tiesa nekonstatēja citus apstākļus, kas radītu šaubas attiecībā uz apsūdzētā skaidrotiem viņa personības raksturojošiem datiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 46.pantu apsūdzētajam ir piespriežams sods tādā apmērā, kādu nosaka Krimināllikuma 175.panta trešās daļas sankcija, ievērojot Krimināllikuma Vispārīgās daļas noteikumus. Krimināllikuma 46.panta otrā daļa paredz, ka, nosakot soda veidu, tiesa ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, radīto kaitējumu, kā arī vainīgā personību, savukārt, nosakot soda mēru, saskaņā ar šī panta trešo daļu tiesa ņem vērā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Vērtējot izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, tiesa atzīst, ka saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta ceturto daļu izdarītais noziedzīgais nodarījums pēc Krimināllikuma 175.panta trešās daļas klasificējams, kā smags noziegums. Noziedzīgais nodarījums izdarīti ar nodomu (tīši). Nodarījumu kvalifikāciju nosaka kvalificējošā pazīme – iekļūšana telpā.

Noziedzīgā nodarījuma raksturu nosaka apdraudēto interešu (nodarījuma objekta) nozīmīgums, proti "jo nozīmīgāks ir noziedzīgā nodarījuma objekts, tas ir, ar Krimināllikumu aizsargātā interese, jo kaitīgāks ir attiecīgais noziedzīgais nodarījums" *(sal. Krastiņš U. Liholaja V., Niedre A. Krimināltiesības. Vispārīgā daļa. Trešais papildinātais izdevums. Zinātniskais redaktors prof. U.Krastiņš – Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2008, 93.lp.)*.

Tiesa atzīst, ka izdarītā noziedzīgā nodarījuma objekts ir fizisko personu mantiskās intereses, jo apdraud šo personu mantas valdījuma, lietojuma un rīcības tiesības. Vienlaicīgi tiesa ņem vērā no Kriminālprocesa likuma 7.panta izrietošo kriminālprocesa pamatprincipu - par Krimināllikuma 175.panta trešajā daļā paredzēto nodarījumu kriminālprocesu veic neatkarīgi no personas gribas, kurai nodarīts kaitējums. Tas nozīmē, ka kriminālprocess tiek veikts sabiedrības interesēs, jo noziedzīgā nodarījuma rezultātā tiek radīts sabiedrības interešu apdraudējums.

Noziedzīgais nodarījums izdarīts alkohola ietekmē. Noziedzīga nodarījuma rezultātā radīts mantisks zaudējums.

Vērtējot ar noziedzīgo nodarījumu radīto kaitējumu, tiesa konstatē, ka apsūdzētā noziedzīgās rīcības rezultātā cietušajam radīts mantisks zaudējums

260 *euro* apmērā. Cietušais kompensācijas pieteikumu nav pieteicis, jo nozagtā manta ir atdota cietušajam.

Vērtējot apsūdzētā personību, tiesa ņem vērā spriedumā minēto raksturojošo informāciju par apsūdzētā personību, paša apsūdzētā paskaidroto raksturojošo ziņu pārbaudes gaitā tiesas izmeklēšanā.

Tiesa atzīst, ka apsūdzētais ikdienā nemāk vai nevēlas izvēlēties tiesiskas uzvedības modeli. Nerēķinās ar savās darbības sekām un atbildības nosacījumiem. Apsūdzētā attieksme norāda, ka viņš nav pietiekami izvērtējis savas darbības cēloņus un izdarījis secinājumus pēc piemērotajiem kriminālsodiem. Sabiedrisko bīstamību pastiprina alkohola lietošana.

Tajā pašā laikā tiesa secina, ka apsūdzētais ir sapratis izdarītā noziedzīgā nodarījuma prettiesiskumu un tā sekas. Pozitīvi vērtējama apsūdzētā apņemšanās turpmāk nepieļaut likumpārkāpumus.

Nosakot piemērojamā brīvības atņemšanas soda mēru, tiesa ņem vērā apsūdzētā atbildību ietekmējošos apstākļus.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu tiesa par apsūdzētā mīkstinošo apstākli atzīst to, ka apsūdzētais atzīst savu vainu noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un izdarīto nožēlo.

Saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 12.punktu par atbildību pastiprinošo apstākli atzīstams tas, ka noziedzīgais nodarījums izdarīti alkohola ietekmē.

Nosakot soda veidu un mēru, tiesa papildus iepriekš konstatētajiem apstākļiem ņem vērā Krimināllikuma 35.panta otrajā daļā noteikto soda mērķi – aizsargāt sabiedrisko drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, resocializētu sodīto personu, kā arī panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas.

Saprotot noziedzīgu nodarījumu kā netaisnīgumu, ko radījusi pārkāpēja darbība vai bezdarbība, ikvienā konkrētā gadījumā ir svarīgi izvēlēties un piemērot pārkāpējam tādu sodu, kas ir samērīgs un maksimāli atbilst sabiedrības un arī pārkāpēja interesēm *(sk. A.Judins. Krimināls ods nav valsts atriebība par izdarīto noziedzīgo nodarījumu. Jurista vārds Nr.11 (762), 2013.gada 19.marts, 7.lpp)*.

Par Krimināllikuma 175.panta trešajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu likums paredz alternatīvu iespēju pamatsodu noteikšanai. Krimināllikuma 175.panta trešās daļas sankcija paredz sodu ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.

Izvērtējot Krimināllikuma 175.panta trešās daļas sankcijā norādīto soda veidu piemērošanu, tiesa secina, ka apsūdzētajam piemērojams pamatsods īslaicīgas brīvības atņemšanas veidā.

No sodu reģistra datiem redzams, ka apsūdzētais iepriekš ir sodīts 10 reizes, no kurām 9 reizes ar brīvības atņemšanas sodu. Pēdējo reizi - 2009.gada 22.oktobrī Jēkabpils rajona tiesā pēc Krimināllikuma 175.panta otrās daļas ar brīvības atņemšanu uz 1 gadu 6 mēnešiem, piemērojot Krimināllikuma 55.pantu sods noteikts nosacīti ar pārbaudes laiku uz 1 gadu 6 mēnešiem. Spriedums stājās spēkā 2009.gada 3.novembrī (lietas 23.lp.), sods izciests, sodāmība dzēsta. Taču neskatoties uz to tiesa atzīst, ka iepriekš noteiktais sods nespēja apsūdzēto atturēt no jauna un smagāka noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas. Turklāt apsūdzētais izvairījās arī no tiesas izmeklēšanas, kādēļ ir piemērota piespiedu atvešana un grozīts drošības līdzeklis, lai nodrošinātu kriminālt iesisku attiecību taisnīgu noregulējumu kriminālprocesā. Tādēļ tiesa uzskata, ka apsūdzētajam ir piemērojams pamatsods īslaicīgas brīvības atņemšanas veidā. Tiesa atzīst, ka šāds soda veids ir atbilstošs gan apsūdzētā personībai, gan izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturam un ar to radītam kaitējumam.

Izvērtējot minēto, kas noskaidrots par izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, radīto kaitējumu, apsūdzētā personību un pārējiem apstākļiem, kas ņemami vērā pie soda veida un mēra noteikšanas, tiesa uzskata, lai sasniegtu soda mērķi, kas ir aizsargāt sabiedrības drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, resocializēt sodīto personu, panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas, šajā kriminālprocesā apsūdzētajam nosakāms Krimināllikuma 175.panta trešās daļas soda sankcijā paredzētais sods – īslaicīga brīvības atņemšana uz 2 mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta piekto daļu soda termiņā ieskaitāms aizturēšanā un apcietinājumā pavadītais laiks no 2015.gada 24.marta līdz sprieduma spēkā stāšanās dienai.

Izvērtējot Krimināllikuma 175.panta trešās daļas sankcijā paredzēto mantas konfiskācijas piemērošanas lietderību, tiesa secina, ka papildsods – mantas konfiskācija apsūdzētajiem nav piemērojama. Mantas konfiskācija panta sankcijā nav paredzēta kā obligāti piemērojams. Lietas materiālos nav informācijas par to, vai apsūdzētajiem pieder kustama vai nekustama manta, kas būtu pakļaujama konfiskācijai. Turklāt, izvērtējot noziedzīga nodarījuma rezultātā nodarītā materiālā zaudējuma un atlīdzinātā kaitējuma apmēru, lietā konstatēto apsūdzēto atbildību mīkstinošo apstākļus, tiesa secina, ka mantas konfiskācijas piemērošana konkrētajā gadījumā būtu apsūdzētajiem pārāk bargs sods un neadekvāts nodarītajiem noziedzīgiem nodarījumiem un to radītām sekām.

Apsūdzētajam piemērotais drošības līdzeklis – apcietinājums – saglabājams līdz brīdim, kad spriedums stāsies spēkā. Tiesa atzīst, ka nav zudis vai mainījies šī drošības līdzekļa piemērošanas pamats, nav mainījušies tā piemērošanas nosacījumi, kā arī nav noskaidroti citi apstākļi, kas noteica drošības līdzekļa izvēli.

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 511., 512., 520., 527.-530.pantu tiesa

n o s p r i e d a

1. Atzīt /pers.B/, personas kods /pers.kods/, par vainīgu noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 175.panta trešajā daļā un sodīt ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 2 (diviem) mēnešiem.
2. Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta piekto daļu soda termiņā ieskaitīt pirmstiesas aizturēšanā un apcietinājumā pavadīto laiku no 2015.gada 24.marta līdz sprieduma spēkā stāšanās dienai.
3. Drošības līdzekli /pers. B/ – apcietinājums – saglabāt līdz spriedums stājās spēkā.
4. Lietiskos pierādījumus: motorzāģis "Husqvarna 340" un motorzāģis "Husqvarna 240", kas atdoti /pers. A/ – saglabāt /pers. A/ rīcībā.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Zemgales apgabaltiesā 10 dienu laikā, iesniedzot sūdzību Jēkabpils rajona tiesā. Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā tikai daļā par piespriesto sodu vai sakarā ar pieļautiem procesa pārkāpumiem.

Pilna sprieduma pieejamības datums - 2015.gada 5.maijs.

Tiesnese I.Tumanova